

Mg. Gajdoš

01 614/98

072 3604/98

OKRESNÍ ÚŘAD Uherské Hradiště

Svatováclavská 568, PSČ 686 66

Referát regionálního rozvoje

PAMÁTKOVÝ ÚSTAV V BRNĚ	
Č.j. 5783	Příloha 1
Číslo 29-04-1998	
Posláno	Wewiora
A.A.	Termin +05+01

Okres: Uh. Hradiště

Obec: Staré Město

Objekt: ochranné pásmo KP 3425

Vzata na vědomí dne: 30.4.

a/a

Uherské Hradiště 27. 4. 1998

Č.j.Kult/98/499

Vyřizuje : Ing. arch. Míloslav Tabarka

ROZHODNUTÍ

Okresní úřad Uherské Hradiště, referát regionálního rozvoje, oddělení kultury jako výkonný orgán státní správy na úseku památkové péče vydává toto rozhodnutí :

Po písemném vyjádření Památkového ústavu v Brně (ze dne 6.7.1997 č.j.10967/97 - OPP 9238/97 podle § 17 zákona ČNR č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění zákona č. 425/1990 Sb., o okresních úřadech, úpravě jejich působnosti a o některých dalších opatřeních s tím souvisejících a zákona č. 242/1992 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon ČNR č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění zákona ČNR č. 425/1990 Sb. a dále podle vyhlášky MK ČSR č. 66/1988 Sb., kterou se provádí zákon č. 20/1987 Sb., a podle § 33 odst. 2 zákona č. 50/1976 Sb., a jeho následujících ustanovení, ve znění zákona č. 103/1990 Sb., 262/1992 Sb., a 43/1994 Sb. (dále jen stavební zákon), po dohodě se Stavebním úřadem St. Město (ze dne 29.9.1997 č.j. 159/P/97), Okresní úřad Uherské Hradiště, referát regionálního rozvoje - oddělení kultury vyhláší a vymezuje

**ochranné pásmo nemovité kulturní památky archeologické lokality
„Špitálky“
ve Starém Městě**

Seznam kulturních památek:

„Špitálky“ ve Starém Městě - zapsané v rejstříku státního seznamu nemovitých kulturních památek jižní Moravy pod č. 3425, a prohlášené dne 5.12.1968 usnesením vlády č. 207/1969 za národní kulturní památku jako součást národní kulturní památky „Staré Město - Veligrad.“

A. Vymezení ochranného pásma památky :

Ochranné pásmo je vymezeno kolem nemovité kulturní památky archeologické lokality „Špitálky“ /k.ú. Staré Město/, která byla zapsána do státního seznamu nemovitých kulturních památek jižní Moravy pod pořadovým číslem rejstříku 3425 dne 5.12.1968. Územně byla tato kulturní památka s pozůstatky velkomoravské sakrální architektury je vymezeno plochou parcely č. 240/403 ve stavu pro rok 1968.

V roce 1976 vznikla v místě pozůstatků velkomoravské sakrální architektury nová parcela č. 240/431, která byla vyčleněna z ploch parcel č. 240/403 a 241/10. Přestože byla vytvořena nová parcela, je třeba i nadále jako území kulturní památky považovat plochu, kterou vymezovala parcela 240/403 v roce 1968 - tzn., že nyní území kulturní památky zaujímá celou

parcelu č. 240/403 a větší část parcely č. 240/431 /viz příložený plánec, ověřený na Katastrálním úřadě v Uh. Hradišti/.

Západní hranice ochranného pásma je vymezena západní hranicí komunikace - parcela č. 4509 a to v úseku, který vymezuje protilehlá parcela č. 243 /asi 168 m/. Zde hraniční čára ochranného pásma zatáčí směrem východním a vymezuje jeho jižní hranici. Tu tvoří jižní hranice parcely č. 240/5, pak navazuje na jižní hranici území kulturní památky /parcela č. 240/403/ a jižní a východní hranici parcely č. 240/431. Dále pokračuje vymezení ochranného pásma po jižní hranici č. 240/422 a po východní straně parcel 240/402 a 240/368 až k východní linii obloukové komunikace vybudované v roce 1997. Zde hranice ochranného pásma pokračuje přes výše uvedenou komunikaci /parcela č. 4509/. Ochranné pásmo zahrnuje celé parcely č. 243, 240/5, 240/423, 240/424, 240/402, 240/422, stavební parcely 1533, 1534, 1535, 1536, 1537, 1538, 1539, 1730, 1731, 1732, 1733, 1734, 1735, 1736, 1737, 1738, 1739, 1740, 2157, 2158, 2159 a části parcel č. 4509, 240/368.

Hranice ochranného pásma se vyznačí v územních plánech a ve všech dílčích plánech, jimiž se řídí výstavba na uvedených územích, v mapových a evidenčních operátech Katastrálního úřadu Uherské Hradiště.

Rozhodnutí o zřízení ochranného pásma včetně mapové přílohy s vyznačením hranic jsou uloženy u :

Okresního úřadu Uherské Hradiště - referátu regionálního rozvoje
Okresního úřadu Uherské Hradiště - referátu životního prostředí
Památkového ústavu v Brně
Státního ústavu památkové péče v Praze
Katastrálního úřadu Uherské Hradiště
Odboru výstavby Staré Město

B. Předmět ochrany

Předmětem památkové péče a ochrany je kulturní krajina a historicky vzniklá skladba sídelních a krajinných prvků ve vymezeném území včetně pozůstatků osídlení v minulosti, které se nacházejí na povrchu země a pod ním, tj. archeologické nálezy, nadzemní relikty, kulturní vrstvy a ostatní nálezové situace a prvky dotvářející prostředí této archeologické lokality, které se nalézají v ochranném pásmu.

Účelem vyhlášení ochranného pásma je zabezpečit zvýšenou ochranu kulturní památky a jejího okolí proti nežádoucím zásahům, které by mohly památku ohrozit.

C. Podmínky ochrany

Území ochranného pásma nemovité kulturní památky „Špitálky“ ve Starém Městě je územím s archeologickými nálezy ve smyslu §22, odst. 2 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů. Zahrnuje archeologické pozůstatky osídlení spjatého s památkou.

1. Na území ochranného pásma jmenované nemovité kulturní památky není dovoleno :

- a) jakkoliv měnit dochovanou konfiguraci terénu a ráz krajiny,
- b) zakládat skládky a znečišťovat areál ochranného pásma,
- c) zřizovat dálnice a komunikace dálničního typu,
- d) zakládat nové lomy nebo doły, případně rozšiřovat stávající.

2. Na území ochranného pásma nemovité kulturní památky je se souhlasem příslušného orgánu státní památkové péče a za podmínek s ním dohodnutých dovoleno :

- a) budovat novostavby a provádět rekonstrukce stávajících nemovitých objektů tak, aby jejich výšková dispozice nenarušovala dochovanou konfiguraci terénu,
- b) provádět jakékoliv výkopy za předpokladu zajištění záchranného archeologického výzkumu v dostatečném časovém předstihu.

Vlastnická práva ani dosavadní způsob obhospodařování nemovitostí a pozemků v ochranném pásmu této nemovité kulturní památky nejsou dotčena.

Vlastníci a správci objektů a pozemků jsou povinni udržovat je v řádném stavu, při změně vlastníků přecházejí podmínky ochrany na nové uživatele nebo nabyvatele.

Dohled nad dodržováním podmínek ochrany v ochranném pásmu zajišťuje Okresní úřad Uh. Hradiště jako výkonný orgán státní památkové péče ve spolupráci s Památkovým ústavem v Brně a s odborem výstavby ve Starém Městě.

Vyjimky z podmínek ochrany, popř. další změny, povoluje Okresní úřad v Uherském Hradišti v souladu s § 17, odst. 1, 2 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů.

Nedílnou součástí tohoto rozhodnutí je mapová příloha.

O d ů v o d n ě n í :

Staroměstsko - uherskohradištská oblast, jejíž osu tvoří řeka Morava, představuje severní část Dolnomoravského úvalu. Archeologické výzkumy zde dokládají kontinuální vývoj slovanského etnika od jeho příchodu na naše území. První Slované tady začali zakládat svá zemědělská sídliště již v 1. polovině 6. století. Slované osídlení začalo nabývat na intenzitě od 2. poloviny 8. století a především v průběhu 9. století, kdy se na obou březích řeky Moravy, v místech dnešního Starého Města a jádra Uherského Hradiště, rozvíjelo jedno z nejvýznamnějších center prvního státního útvaru na našem území - Velké Moravy. Hustota osídlení na pravém břehu řeky byla v tomto období tak velká, že původně samostatné osady se spojily v jedno téměř souvislé osídlené velkosídliště. Toto velkosídliště chránil oblouk vnějšího opevnění, jehož 2 ramena se přimykala k řece Moravě. Opevnění vymezovalo území téměř 500 ha, vlastní osídlení představovalo rozlohu asi 300-350 ha. V zázemí aglomerace, tedy přibližně na ploše kruhu o poloměru 10 km se středem ve Starém Městě, existovalo v 9. století více než 60 současných sídlišť. Kromě Modré a Sadů to byly ještě např. Buchlovice, Huštěnovice, Jarošov, Ostr. Nová Ves, Polešovice, Velehrad a vzdálenější hradisko sv. Klimenta u Osvětiman.

Lokalita „Špitálky“ se rozkládá na jižní staroměstské ostrožně, kterou vymezuje řeka Morava a její slepé rameno a obtéká ji potok Salaška. Mnohá místa této polohy byla poškozována řekou a již od 2. poloviny minulého století také stavebními aktivitami.

Archeologické nálezy jako doklady osídlení polohy během pravěku a raného středověku byly zaznamenány v minulém století. Větší pozornost jim začala být věnována teprve v době 1. republiky a v období poválečném.

Předpokládá se, že v období předvelkomoravském zde existovalo několik samostatných sídlištních a pohřebních okrsků, které se rozrůstaly a postupným vývojem splynuly v souvislejší osídlení. Život zde trval po několik generací. Ukazují to nálezy sídlištního charakteru a zejména změny pohřebního ritu od pohřbů žárových přes bohatě vybavených nezpopeľněných zemřelých v hlubokých hrobových jamách, příznačných pro období středohradištní, až po mělce zahloubené hroby s chudým inventářem, odpovídajícím 10. století.

Výstavba zdejšího kostela proběhla během 2. poloviny 9. století. Zachovala se z něj však pouze severní polovina. Kostel měl kvadratickou loď s fragmenty tří pilířů při vnitřní straně zdi /ty se předpokládají i podél nezachované jižní stěny/, půlkruhovou apsidu a nartex, který byl pravděpodobně dostavěn až ve druhé fázi. Pohřbívat se v tomto místě začalo po výstavbě kostela, protože jeho základy neporušily žádné hroby.

V období raného středověku v blízkosti polohy „Špitálky“ vedl průběh opevnění, které tvořil dřevohlinitý val s palisádou a příkopem. Dnes jsou pozůstatky tohoto opevnění v terénu již velmi málo patrné.

Účelem vyhlášení ochranného pásma kulturní památky je zabezpečit zvýšenou ochranu okolí území, které bylo pro svůj význam vyhlášeno národní kulturní památkou /viz výše/ a zamezit nepříznivým vlivům a zásahům, které by tuto vzácnou lokalitu ohrozily.

Na základě výše uvedených skutečností rozhodl Okresní úřad Uherské Hradiště - referát regionálního rozvoje - oddělení kultury v souladu s § 17 zákona č. 20/1987 Sb. a § 33 odst. 2 zákona č. 50/1976 Sb. a jeho následujících ustanovení tak, jak je uvedeno ve výrokové části rozhodnutí.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí je možno podat odvolání do 15 dnů ode dne doručení u Ministerstva kultury ČR, odbor památkové péče, Mlády Horákové 139, P.B. 24, Praha 6 prostřednictvím Okresního úřadu v Uherském Hradišti - referátu regionálního rozvoje - oddělení kultury.

PhDr. Jana S p a t h o v á
vedoucí oddělení kultury RRR OkÚ

Rozhodnutí obdrží :

spis

Město Staré Město

Památkový ústav Brno

Odbor výstavby Městského úřadu úřad Staré Město

Okresní úřad Uherské Hradiště - referát regionálního rozvoje,

Okresní úřad - referát životního prostředí

Státní ústav památkové péče Praha

Katastrální úřad Uherské Hradiště

